

KATARÍNA ~ VARGOVÁ

~ SEVERNÉ ~
~ MORE ~

Ljndeni

Severné more

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Lindeni

Katarína Vargová
Severné more – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2024

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA

~ SEVERNÉ ~
~ MORE ~

K A T A R Í N A ~ V A R G O V Á

~ S E V E R N É ~
~ M O R E ~

Ljndeni

SKETCH

~ 1 ~

Mesiace som podvedome zatínala zuby. Vždy som si to uvedomila až vo chvíli, keď ma rozbolela sánka a v stoličkách mi začali pulzovať nervy. Čím viac som sa snažila uvoľniť, pootvoriť ústa, povoliť stisnutie, tým viac mi zuby ťahalo k sebe. Mesiace som poriadne nespala, prevaľovala sa v posteli, fajčila na balkóne a od únavy nad ránom vracala len penu. Schudla som tak, až mi koža tesne obťahovala kosti.

~

Cestovala som nekonečne dlho, vlakom, pôvodne to mala byť pokojná šesťhodinová cesta, predstavovala som si, ako za oknom prvýkrát uvidím more, ako si budem čítať, a keď mi stúpnu nohy, prejdem sa po uličkách a dám si kávu v reštauračnom vozni. No pri pobreží zaliala koľajnice voda. Železnica je postavená len pár metrov od mora, takže keď začnú zúriť búrky, hladina sa nebezpečne zdvihne a zničí trať. Štyrikrát som prestupovala s mojou obrovskou batožinou. Teraz som príliš chudá aj na dvíhanie kufrov, silnejší vietor ma ohne v bokoch ako papier. Nikto mi nepomohol, ani jeden muž, všetci okolo mňa len preleteli, mne praskalo v kolenách a do očí sa mi tlačili slzy.

Môj nový dom smrdí ako pleseň a pivo, moja izba ako múzeum. Steny sa rosia, v nose sa mi vzduch mení na kvapôčky vody a vlasy sa ihneď zvlhnia. V celom dome je neporiadok, prázdne škatule od pizze, ohorky z cigariet zahasené v pohároch, koberce zalepené od vyliatej kávy.

Bol podvečer, keď som otvorila dvere svojho nového domu, a v obývačke pod spacákom driemal Sketch.

Okrem toho, že smrdí náš dom a moja izba, smrdí aj Sketch. Sketch je môj spolubývajúci, ktorý v dome žil zjavne pridlho sám. Sketch páchne ako ryby, pracuje v prístave. Zľakol sa, keď som ním zatriasla, aby sa zobudil. Museli mu oznámiť, že prídem, no on sa tváril, akoby o ničom nevedel, akoby som bola vnútri neprávom. Dlho chodil po dome, šomral niečo so zvláštnym prízvukom, ktorému zatiaľ poriadne nerozumiem, a ukazoval na jednotlivé veci. Na kozub, na chladničku zatvorenú v skrini, na kohútik, na vchodové dvere. Prosila som ho, nech mi to zopakuje pomalšie alebo aspoň hlasnejšie, ale on nado mnou len mávol rukou, skončil v obývačke, sadol si za stôl a ušúľal si cigaretu. Zapálil si a o minútu sa rozozvučal požiarny alarm. Bez slova vyliezol na stoličku a s cigaretou v kútiku úst alarm vypol.

V tomto mestečku zatvárajú všetky obchody o piatej, tak som sa v tú noc zakryla Sketchovým spacákom. Pod spacákom som mala oblečené ešte štyri vrstvy, aby som sa od chladu v izbe netriasla.

Nevedela som zaspáť, ale bála som sa vyjsť z postele aj z izby, Sketch mi trochu naháňal strach. Možno preto bol prenájom taký lacný, lebo k domu dostanete aj Sketcha a všetok jeho bordel. A bordel je to posledné, čo teraz v živote potrebujem.

Sketch vstáva do práce o piatej ráno, stavia lode, alebo ich opravuje, možno sa na nich plaví, zachytila som len slovo lode. Keď sa zobudí, chvíľu vybrnkáva na bendže nezmyselné melódie, potom spustí v obývačke požiarneho alarmu rannou cigaretou, nahlas nadáva, oblečie si montérky, ktoré vyzliekol predošlý večer v obývačke, vyjde a zabuchne dvere.

Ešte pred ôsmou som zašla na nákup, kúpila som si periny, obliečky a čistiace prostriedky, a kým bol Sketch v práci, upratala som celý dom. Napínalo ma, keď som umývala šálky s plesnivým zvyškom kávy a oškrabávala z tanierov zaschnutý kečup. Trvalo sedem hodín, kým som dostala dom do normálneho stavu, no stále páchol ako pivo. Sketch ho v obývačke totižto varí, vlastne nevarí, pivo iba kvasí vo veľkej plastovej nádobe vedľa gauča.

Keď sa vrátil a uvidel uprataný dom, nepotešil sa, ani nenahneval, povedal len: upokoj sa trochu, dievča. Sketch ma volá dievča, lebo moje meno prepočul a asi ho ani nezaujíma.

V dome je opäť taký neporiadok ako predtým, lebo som začala chodiť do práce a večer sa nevládzem ani pohnúť, nieto ešte upratovať. Kúpila som si ojazdený bicykel, ktorému škripu brzd, každé ráno polhodinu šliapem do kopca, aby som to stihla a neprišla neskoro. Pracujem v reštaurácii ako čašníčka, zo začiatku som nerozumela, čo si ľudia objednávajú, no už som sa naučila jedálny aj nápojový lístok naspamäť. A aj tak si všetci objednávajú buď rybu s hranolčkami, alebo hovädzí burger. Keď mám poobednú zmenu a zatváram, môžem si vziať zvyšné

hranolččky a nedojedenú polievku so sebou. Už viackrát som takto doniesla jedlo Sketchovi, upečené hovädzie mäso, ktoré si nikto neobjednal, či rybu, čo mala priveľa kostí na to, aby sa podávala zákazníkovi. Mám pocit, že ma má odvtedy Sketch o čosi radšej. Ryby nosí domov občas aj on, ale nikdy som sa ich neodvážila zjesť, podozrievam ho, že sú to zdochliny z prístavu.

Práca mi pomohla s nespavosťou, večer spokojne zaspím a zobudí ma až požiarne alarm. Týždeň som prosila Sketcha, aby chodieval fajčiť von alebo aspoň do kuchyne, kde alarm nie je, no on sa tváril, že môjmu východoeurópskemu prízvuku nerozumie, aj to vrazil, nerozumie tejto východnej angličtine, dievča, upokoj sa.

Ani ja, ani Sketch nemáme peniaze, tak vymyslel, že si kúpime sliepku. Vajcia sú strašne drahé a ja ich môžem jesť od rána do večera, kúpime si sliepku, na farme pri meste nestojí ani libru, ušetríme veľa peňazí, povedal a boli sme dohodnutí.

Znova ma začali trápiť nočné mory. Zaspím pokojne, ale budím sa spotená, s krikom alebo s plačom. V snoch som často v Bratislave, rutinne opakujem rôzne činnosti a mám sklený pohľad, väčšinou sa na seba pozerám z výšky. V snoch sa objavuješ aj ty. Držíš mi hlavu pod hladinou vody, plávajú popri mne Sketchove mŕtve ryby a ja nemôžem dýchať.

Ráno po ďalšom sne ma nezobudí alarm, ale búchanie kladiva. Sketch v záhrade stavia kurín. Dnes má voľno, no len pred chvíľou začalo svať. Ani on pre čosi nemôže spať. Vyjdem pred dom v pyžame, sadnem si v záhrade na lavičku a ušú-

ľam si cigaretu zo Sketchovho tabaku. Potom mu pomáham zatĺkať klince. Po celý čas mlčíme, Sketch trochu spieva, lebo nemá rád úplné ticho.

Poobede ideme za mesto na farmu, dlho sa po nej prechádzame, slnko svieti a vonku cítiť jar. Sketch mi dovolí hladkať zvieratá a ani veľmi nešomre. Potom vyberáme kuriatko. Všetky sú takmer rovnaké, teperia sa natlačené v jednej ohrádke, skáču si po hlavách, nahlas pípajú a ja vravím, pozri, aké sú vydesené, vezmeme si všetky. Sketch ma zastaví a potom vyberáme, ktorá budúca sliepka bude naša, on vyberá väčšie kuratá a ja zase celkom maličké, nakoniec privolí na môj výber a my si ho v škatuľke odvážame.

Vybrala som chorľavé kuriatko. Už cestou domov prestane pípať a nechodí po škatuľke, len v rohu ťažko dýcha. Celú noc pri ňom so Sketchom presedíme v obývačke, mierime naň stolovou lampou, aby mu nebola zima. Sketch chodí fajčiť von, aby sa kuriatko nenadýchalo dymu. Po polnoci od vyčerpania zaspíme s hlavami na stole a keď sa uprostred noci zobudím, kuriatko je mŕtve. Zatrasiem Sketchom, zobudí sa a nadáva a zúri, mali sme vziať to staršie, vrel som ti to! Potom zakúri v kozube doskami, ktoré nepoužil na kurín, a kuriatko spopolní. Pozeráme sa, ako škatuľa horí a popritom pijeme Sketchove domáce pivo. Chuť ako pokazené a má oveľa viac percent než ozajstné pivo. Do rána sa strašne opijeme.

Vychádza slnko a Sketch sa so mnou chce vyspať. Hladí ma po stehnách a vraví mi, že by som bola krásna, ak by som nebola

taká vychudnutá. Ja som už príliš opitá na sex, Sketch tiež, tak sa len podoprieme a vyjdeme do mojej izby, spadneme do postele a ja sa do nej povraciam.

Sketchovmu plánu s kuraťom dáme ešte druhý pokus. Síce kuriatko prvé noci prežije, ale celkom iste z neho rastie kohút. Zhruba v čase, keď Sketch hrá na bendže, kohút Sketch kikírika. Sketch pomenoval kohúta po sebe. Vyhlásil: nikdy nebudem mať syna, ktorý by sa mohol volať po mne, tak aspoň kohút bude môj menovec.

Ako sa vlastne naozaj voláš? spýtala som sa.

No Sketch.

A ty chceš deti, dievča? pýta sa ma o pár hodín neskôr. Varím polievku, Sketch sedí na linke, pozoruje ma a hrá na bendže. Varím hráškovú polievku, ktorú ma naučila mama, len voda, hrášok, bujón a dve vajcia, celkom mi to ide, tak experimentujem a pridám o vajíčko viac, aby bola hustejšia.

Nechcem.

Jasné, si primladá na deti, hovorí Sketch do melódie.

Pri varení sa cítim úplne dospelá, ale nechce sa mi s ním o tom baviť, tak mu len podám varechu, miešaj! prikážem a vyberám opraté veci z práčky. Aj opraté Sketchove veci stále páchnu ako mokrý chlap.

Sketch berie mňa a nášho takmer dospelého kohúta Sketcha na výlet. Požičia si od kolegu auto a ideme asi dvadsať kilo-

metrov na opustenú pieskovú pláž, Sketch je presvedčený, že kohút chce vidieť more. Držím kohúta cestou na rukách, lebo mi zakáže dať ho do škatule, a tak mi doďobe ruky. Každým dňom je agresívnejší a Sketch je na neho hrdý, že sa vie brániť.

Na pláži nikto nie je. Máme plný kufor jedla. So Sketchom sme včera dostali výplatu. Na okraji pláže je postavený nákupný vozík z Asdy a pod ním spravené ohnisko. Košík zjavne slúži ako gril.

Som nadšená, ale Sketch nado mnou zase len mávne rukou, tu všetci kradnú košíky, grilujú na nich, alebo z nich spravia doplnok do záhrady. Kohútovi Sketchovi ani na chvíľku nenapadne utiecť, človek Sketch mu na zem vysype zrno a on sa celé doobedie zabáva tým, že ho vyďobáva spomedzi zrníka piesku.

Grilujeme párky a klobásy, jeme syr a pijeme lacné víno, Sketch iba trochu, aby mohol šoférovať. Opaľujeme sa, drieme. Fajčíme cigarety a Sketch mi rozpráva vtipy, ktorým nerozumiem. Smejem sa, aby mal radosť. Smejem sa, lebo som šťastná. Naplno sa smejem, rehocem a v tej chvíli sa Sketch ku mne otočí a pobožká ma normálnym zamilovaným nežným bozkom. Chutí ako klobása. Kohút Sketch vydáva do tiha zvláštne zvuky. Som zmätená, odtiahnem sa a posadím.

Sketch, neuraz sa, ale ty nie si veľmi príťažlivý muž. Celý život smrdíš ako ryby a tabak, hovorím položartom.

Ale Sketch sa urazí: čo ty chceš, dievča? Čo ty vlastne chceš a načo toto robíš?

Čo robím?

No, toto! Rozhodí rukami, berie pod pazuchy kohúta, ten ho nahnevane dobe do predlaktia, vo vrecku hľadá kľúče od

auta, nastupuje a odchádza. Rozbehnem sa, som pomalá, zúfalo kývam za odchádzajúcim autom.

Doriti, Sketch! Doriti s tebou! kopem do piesku.

O pätnásť minút Sketch pricúva späť na pláž, pomôže mi po-
baliť zvyšné jedlo a nepovie ani slovo.

Už dva týždne nám pískajú radiátory. Pískajú tak silno a prenikavo, až mi ide vybuchnúť hlava. Fénujem si vlasy, kým ma nezačne páliť pokožka na hlave. Vysávam celý dom, dokonca povysávam aj pod sedačkou. Snažím sa ten otrasný hluk prehlúšiť. Radiátory sú to jediné, čo v našom dome vydáva nejaký zvuk. A ešte kohút. Človek Sketch celé dni mlčí, nehrá na ben-
dze a fajčiť chodí ku kurínu, kde čosi šepce kohútovi.

Sketchova prítomnosť mi zvláštne chýba, snažím sa s ním všemožne uzmierniť. Varím rôzne jedlá a potom mu nechám porciu pri mne na stole. Sketch okolo mňa prejde akoby nič, jedlo si ani nevšímne. Až keď odídem a zatvorím sa do izby, priblíži sa ako divé zvieratko, ktoré si chce človek skrotiť, a rýchlo jedlo zje. Väčšinou je také hnusné, že by som sa ani nečudovala, ak by ho ignoroval úplne.

Z toho, ako mlčí a ako je v dome ticho, sa idem zblázniť, tak jeden večer idem do baru. Je tam práve noc talentov, ibaže ani jeden hudobník talent nemá a s každou pesničkou je to horšie a horšie. Popri tej hroznej hudbe sa pri mojom stole striedajú starí chlapi, najmladší má cez päťdesiat, a snažia sa ma zbaliť. Vyzerám až tak zúfalo? Alebo staro? Pred polnocou sa unave-